

Ponedjeljak, 28. jul 2003.

Statusna konferencija

Otvorena sednica

Optuženi je bolestan

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Dobili smo izveštaj, gospodine Najs (Nice), kao i vi, nadam se, o stanju optuženog u Pritvorskoj jedinici (Detention Unit). On je, naime, bolestan, običiće ga lekar, a naručili smo izveštaj o tome danas popodne, ali očigledno ne možemo da zasedamo danas i ne možemo ništa bitno u smislu posla da obavimo. Postoje neke administrativne stvari u vezi svedoka po Pravilu 92bis o čemu bih hteo da razgovaram sa gospodinom Grumom (Groome), osim ako nema nešto drugo šta bi vi hteli da iznesete.

TUŽILAC NAJS: Osim administrativnih pitanja, proceduralnih pitanja o svedocima po Pravilu 92bis i o tome da li uopšte možemo da nastavimo bez optuženog. Kada stigne gospodin Kej (Kay), naime sutra, naime možda bi mogli da postupimo po sledećoj osnovi. Optuženi odbija da učestvuje u proceduralnoj argumentaciji, osim ako to nije ponavljanje njegovog prethodnog stava da svi svedoci moraju da budu dostupni za unakrsno ispitivanje. U tom smislu, budući da nema nikavih drugih argumenata, možda bi mogli onda to da obavimo. Dakle, on nema nikakvih dodatnih primedbi, prema tome on je ili pregledao transkript ili video i to može da se obavi donekle u njegovom odsustvu. To je jedini način na koji ja mislim da možemo da uštedimo vreme.

SUDIJA MEJ: Da li je to zaista važno da bi trebalo da se donese pre sudske pauze tokom leta?

TUŽILAC NAJS: Odgovor je verovatno da, jer nam je ostalo samo 60 dana i moramo da vidimo kako ćemo da rasporedimo svedoke. Međutim moram još nešto da kažem Pretresnom veću. Ja ne znam hoće li optuženi da bude ovde sutra ili u sredu. Slovenački prevodioci su danas doputovali i oni su

dostupni sutra ili u sredu. Ja sam zamolio ljude iz prevodilačke službe da oni budu na raspolaganju u sredu i u četvrtak. Možda bi mogli još uvek i sutra da ih angažujemo ako to bude moguće, ako dobijemo večeras lekarski izveštaj. Dakle, imamo njihovu fleksibilnost u vezi sa svedokom Kristanom. Što se tiče drugih svedoka za ovu nedelju, B-174 je prvi, odnosno bi trebalo da bude prvi, ali gospodin Grum će više da vam kaže o tome. Svedok Erdemović je drugi svedok koji bi trebalo da bude saslušan ove nedelje. Mene su zamolili da vas podsetim da on ima zaštitne mere za lik i glas, ali on će naravno da svedoči pod svojim imenom kojeg sam maločas spomenuo, ne pod nekim drugim imenom. Eto to je sve.

SUDIJA MEJ: Da li ima nešto šta bi bi trebalo da znamo o svedoku kojeg ste spomenuli. Rekli ste da će to da bude na privatnoj sednici.

TUŽILAC NAJS: O tome će više da vam kaže gospodin Grum. Sud je takođe prošle nedelje naznačio da će da pokuša da organizuje dodatno zasedanje ove nedelje, jer gubimo jedan deo zasedanja u petak, ali izgleda da je to u konfliktu sa osetljivim zdravstvenim stanjem optuženog. Bili bismo zahvalni Sudu ako bi nam mogao dati bilo kakvu indicaciju o tome da li su planirali dodatne sednice možda u sredu ili četvrtak popodne. To će da nam pomogne prilikom našeg planiranja u vezi sa svedocima. Ne znam koliko dugo moramo ovde da ih zadržavamo.

SUDIJA MEJ: Mi to za sada nismo razmotrili, ali svakako ćemo morati to da učinimo. Svakako to zavisi o zdravstvenom stanju optuženoga, ali ...

TUŽILAC NAJS: Moram još da dodam da delimično saslušani svedoci, odnosno da se svedok čiji ste slučaj imali u petak morao da vrati danas kako bi se njegovo svedočenje moralo da se završi sledećeg dana, ali izgleda da će on da ispadne sa liste svedoka ove nedelje. Ne znam kako će to da nam pomogne, ali jednostavno je vrlo teško i vrlo skupo držati ovde svedoke, ali ako nemamo alternativu, ne znam kako da najbolje iskoristimo vreme koje nam je ostalo. Eto to je sve šta sam imao da kažem. Želite li još nešto da me pitate?

SUDIJA MEJ: Ne, možda gospodin Grum želi da nam nešto kaže o ostalim svedocima, ali ćemo to da učinimo na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

TUŽILAC GRUM: Što se tiče Bratunca, to možemo da raspravljamo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: U redu, preći ćemo na otvorenu sednicu.

sekretar: Otvorena sednica.

SUDIJA MEJ: Postoji malo stvari koje možemo da obavimo bez optuženog, ali u svakom slučaju možemo da vidimo kakav je stav Tužilaštva u pogledu ovih raznih svedoka. Ja ću da počnem, gospodine Grum, sa svedocima koji se odnose na događaje u vezi sa Bijeljinom, Bratuncem i Zvornikom, a koji su pod brojem B-1058, dakle to je prvi svedok. On je iz Zvornika.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, što se tiče B-1058, naš je stav, a amikusi su se složili, da ne postoji bliska veza sa njima i sa postupcima i ponašanjem optuženog. Ovaj konkretni svedok, njegovo svedočenje je kumulativno sa svedočenjem svedoka B-1237. Što se tiče jednog slučaja ubistva, postoji spominjanje učešća jednog od Arkanovih "Tigrova" u tom ubistvu i smatramo da unakrsno ispitivanje ne bi bilo od ključne važnosti, iako znamo da Sud sa tim možda ne mora da se složiti, pošto pročita izjavu, pa bi možda bilo prikladno da se taj svedok ipak pojavi za unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Sledeći svedok je B-630.

TUŽILAC GRUM: Uzimajući u obzir prirodu ovog svedoka, ovaj svedok je žrtva silovanja i molim da o ovome prodiskutujemo na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

TUŽILAC GRUM: Pardon, možemo da predemo na otvorenu sednicu, znači svedok B-1521.

sekretar: Prešli smo na otvorenu sednicu.

TUŽILAC GRUM: U odnosu na ovog svedoka stav Tužilaštva i amikusa je takav da se svedočenje koje je izneto u ovoj izjavi ne odnosi na postupke i držanje optuženog. Ja bih rekao da ovaj svedok i njegovo svedočenje jako podseća na svedočenje Fadila Banjanovića, koji je svedočio o deportaciji u Kozluk. Takođe bih istakao da se ovde u značajnoj meri spominju kako JNA, tako i arkanovci i šešeljevci i da se spominju u dosta drugačijem svetlu nego što su to uradili predhodni svedoci. Prema tome, Tužilaštvo pristaje na to da ovaj svedok dođe ovamo radi unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA MEJ: Da. Svedok B-1462?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ovaj konkretni svedok i njegova izjava se ne tiče direktno držanja i postupaka optuženog. Gospodin Kej se složio sa tim. Ovo svedočenje je kumulativno i kumulativno je na ono svedočenje koje je Pretresno veće već čulo od svedoka Fadila Banjanovića. Prema tome, Tužilaštvo smatra da kada Pretresno veće odlučuje koji svedoci treba da idu po Pravilu 92bis, a ovaj jedan svedok definitivno potpada pod tu kategoriju i mi smatramo da u ovom slučaju nema nikakvog razloga da se ne usvoji ovo svedočenje u pismenom obliku, bez unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA MEJ: B-1702?

TUŽILAC GRUM: I još jednom, časni Sude, Tužilaštvo smatra da se ovo svedočenje ne tiče direktno postupaka i držanja optuženog, već je to svedočenje o mestu izvršenja zločina i sa tim su se složili i amikusi. Tužilaštvo stoga smatra da nema potrebe za unakrsnim ispitivanjem. Ovo je prilično jasno i očigledno svedočenje, gde se iznosi kumulativni materijal koji se tiče preuzimanja vlasti u opštini Bratunac i ja bih podsetio Pretresno veće na dva svedoka na čije se svedočenje nadovezuje svedočenje ovog svedoka. To su bila dva nezaštićena svedoka, po imenu Gušić i Bećirević. Oni su uvedeni po Pravilu 92bis, ali su došli radi unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA KVON: Zar ovaj svedok ne spominje učešće jedinica JNA?

TUŽILAC GRUM: Da, spominje. Tužilaštvo smatra da ovo konkretno pitanje koje se tiče JNA je nešto o čemu je dovoljno unakrsno ispitivano u slučaju dva predhodna svedoka koja sam već spomenuo.

SUDIJA MEJ: Svedok B-1499?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, što se tiče ovog svedoka, mi smatramo da se njegovo svedočenje ne tiče direktno ni postupka, ni držanja optuženog. Sa tim se slažu i amikusi, ovo je kumulativno svedočenje koje se tiče preuzimanja vlasti u Bratuncu i događaja koji su se desili neposredno pre preuzimanja vlasti. Ovaj svedok ne spominje u svom svedočenju JNA i još jednom da ponovim, po stavu Tužilaštva ovo je tipičan iskaz koji potpada pod onu vrstu svedočenja po Pravilu 92bis(A), za koje Pretresno veće u prethodnim slučajevima smatralo da nije potrebno da se vrši unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: A sada ću da se osvrnem na druga dva podneska koja se tiču Višegrada i Brčkog. Prvo ćemo da obradimo Brčko. Da li želite da o ovom razgovaramo na privatnoj sednici?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

(privatna sednica)

sekretar: Otvorena sednica.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja mislim da bih mogao da vam pomognem i da se odmah sad, ovaj, izjasnimo, obzirom na naše opšte stavove vezane za ovu stvar, za ove stvari.

SUDIJA MEJ: Da, želite li sada da govorite o tome? Ako želite da govorite o onome šta smo govorili na privatnoj sednici, onda treba da pređemo na privatnu sednicu. Dakle, dve zadnje molbe u vezi dva zadnja svedoka. Što se tiče prve molbe, prvog zahteva, to možete da iznesete na otvorenoj sednici.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Da, ja bih počeo otpočетка, od svedoka B-1058. To je prvi svedok o kome smo govorili, jer to su naši opšti principi. Ja mislim da mogu ja i bez gospodina Keja da se izjasnim o stvarima koje se tiču tih načelnih stvari da biste vi mogli što pre da odlučite.

SUDIJA MEJ: Da, da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Dakle, kad je u pitanju svedok B-1058, to je prvi svedok o kome smo danas govorili. Tužilaštvo je navelo da se tu spominju i Arkanovi ljudi, otuda mislim da je tu neophodno unakrsno ispitivanje. Što se tiče svedoka B-1630, tu mislim da se možemo složiti da se može postupiti po Pravilu 92bis, jer se radi o osobi koja je preživela određenu traumu i nema potrebe da se to sada ovde obnavlja i da se ona izlaže unakrsnom ispitivanju. Što se tiče svedoka B-1521, tu takođe vidimo da svedok govori o Arkanovim i o Šešeljevim ljudima, tako da mislim da obzirom na naše opšte principe oni, taj svedok treba da bude podvrgnut unakrsnom ispitivanju. Potom svedok B-1462, prihvatamo razloge Tužilaštva i mislimo da ovde nije potrebno unakrsno ispitivanje. Potom svedok B-1702, gde se govori o učešću JNA. Smatramo da svedok treba da bude podvrgnut unakrsnom ispitivanju. B-1499, slažemo se da to bude 92, po Pravilu 92bis(A), da nije potrebno unakrsno ispitivanje. Potom prelazimo na Brčko. B-1407, tu se spominju arkanovci i ...

SUDIJA MEJ: Prećićemo na privatnu raspravu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Da.

(privatna sednica)

sekretar: Otvorena sednica.

SUDIJA MEJ: Razmotrili smo sva pokrenuta pitanja za danas. Ponovo ćemo da zasedamo kada se optuženi oporavi.

TUŽILAC NAJS: Želim samo da informišem Pretresno veće da će kompletirana proširena lista svedoka koju smo pripremili da bude dostupna danas

popodne. Moguće je da će biti još nekih izmena u vezi sa svedocima za Sarajevo, ali ćemo da se potrudimo da toga bude što manje. Dopunjene verzije dokumenata za Hrvatsku i Bosnu će biti na raspolaganju do kraja ove nedelje. Čini mi se da se verzije za kosovski segment optužnice, da se gotovo ni malo nisu izmenile u odnosu na ranije, tako da nema potrebe za njihovim ponovnim dostavljanjem. Takođe mislim da nam je na raspolaganju i hronologija. Sve to ćete da dobijete i kao štampani materijal i u elektronskoj varijanti. Ne vidim da ima potrebe da se ove nedelje i dalje troši vreme na administrativne stvari, čak i ako se optuženi bude osećao bolje. Mislim da treba da nastavimo sa izvođenjem dokaza. Sada sam samo želeo da identifikujem neke nadolazeće probleme i pitanja kojima ćemo da se bavimo i o kojima bi trebalo da diskutujemo u septembru.

SUDIJA MEJ: U redu. Završavamo za danas.

Fond za humanitarno pravo